

ORTA ANADOLU KALKINMA AJANSI
24.11.2015 TARİHLİ 2015 YILI II. OLAĞAN KALKINMA KURULU TOPLANTISI
SONUÇ BİLDİRİSİ

TR72 Düzey 2 Bölgesinde (Kayseri, Sivas, Yozgat) kurulmuş olan Orta Anadolu Kalkınma Ajansı Kalkınma Kurulu 2015 Yılı II. Olağan Toplantısı; 25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanununun 8. maddesi ve 18.09.2009 tarih ve 27353 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 2009/15433 Karar Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı EK-1’de yer alan Kalkınma Ajansları Çalışma Usul ve Esaslarının 4. ve 5. maddeleri uyarınca, Kalkınma Kurulu Başkanı ve Cumhuriyet Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sayın Salih KARACABEY, Başkan Yardımcısı ve Sivas İl Kültür ve Turizm Müdürü Sayın Kadir PÜRLÜ, Katip Üyeler Develi Belediye Başkanı Sayın Mehmet CABBAR ve Sivas Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü Sayın Tanzer ERDEM’in eşliğinde, Cumhuriyet Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sayın Faruk KOCACIK, Ajans Genel Sekreteri Sayın Kamil TAŞCI, Kalkınma Bakanlığı’ndan Sosyolog Sayın Ercan DANSUK ile birlikte (71) Kalkınma Kurulu Üyesinin katılımlarıyla 24/11/2015 Salı günü Sorgun Büyük Termal Otel’de gerçekleştirilmiştir.

Saygı Duruşu ve İstiklal Marşı’nın okunmasının ardından yapılan yoklamada (71) Kalkınma Kurulu Üyesinin katılımı ile toplantı için yeterli çoğunluğun sağlandığı tespit edilmiş ve açılış konuşmalarına geçilmiştir.

Bozok Üniversitesi’ne ait tanıtım filmi gösteriminin ardından, Orta Anadolu Kalkınma Ajansı Kalkınma Kurulu Başkanı Prof. Dr. Sayın Salih KARACABEY açılış konuşmalarını yapmışlardır.

Prof. Dr. Salih KARACABEY tüm konuklara hoş geldiniz diyerek konuşmalarına başlamış ve toplantının gündeminde neler olduğuna ilişkin bilgi vermiştir. Kalkınma Kurulu toplantısına ev sahipliği yapmaktan mutluluk duyduklarını ifade etmiştir. Aynı zamanda Öğretmenler Günü olan bu günde, tüm öğretmenlerin Öğretmenler Günü’nü kutlayarak, bu günün öneminden bahsetmiştir. Bozok Üniversitesi’nin kısaca bir tanıtımını yapmak amacıyla kısaca üniversite hakkında bilgiler vermiş olup üniversitenin kuruluşuna dek olan süreçten de bahsetmiştir. Toplam 9 fakültesi olan Üniversitenin il için çok önemli ve desteklenmesi gereken bir kurum olduğunu vurgulamıştır. Hacettepe Üniversitesinde eğitim gören Tıp Fakültesi öğrencilerinin de önümüzdeki yıl Bozok Üniversitesi Kampüsü’ne taşınacağı müjdesini vermiştir. Meslek Yüksek Okulu sayısının da 8’ e çıktığını ancak sayının 10’a tamamlanacağını ifade etmiştir. Toplam 14.604 öğrenci bulunduğunu ve öğrenci sayısının 40.000’e çıkarılmasını ümit ettiğini ve Tarım ve Doğa Fakültesi’nin Ziraat Fakültesi olacağını ifade etmiştir. Her fakültenin, şehrin ekonomik ve diğer alanlarda gelişmesi adına önemli bir gelişim potansiyeli yaratması için çalışacaklarını ve bunun da desteklenmesi gerektiğini vurgulamıştır. Boğazlıyan’da Organik Tarım noktası olması ile halka öncülük edebilecek bir etkisi olacağı ifade edilmiştir. Erciyes ve Cumhuriyet Üniversitesi’nden zamanında destek alarak kurulan ve daha 9 yıllık genç olan bir kurum olduğunu, aradaki açığı kapatmak için Kalkınma Bakanlığı’ndan çok daha fazla destek alması gerektiğinin altını çizmiştir. Her üniversitenin bulunduğu şehre göre misyon edinmesi gerektiği şeklinde YÖK Başkanının beyan

ettiği görüşün, Bozok Üniversitesi tarafından da uygulanacağını ifade etmiştir. Bunun da tarım ve hayvancılık konusunda, bir çok medeniyete ev sahipliği yapmış olması nedeniyle de arkeolojik faaliyetler ile Yozgat'ın yer altı kazılarına el atması il, termal kaynakların yoğun olması nedeniyle bu kaynakların değerlendirilmesinde üniversitenin kendine misyon biçtiğini ve bu nedenle de desteklenmesi gerektiğini ifade etmiştir. Üniversite öğrencilerinin memur olmak, çalışmak değil de kendilerine hedef olarak işveren olmak gibi bir zihniyet edinmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Sayın Kamil TAŞÇI Ajans'ın 2015 yılı faaliyetleri hakkında bilgi vermek amacıyla konuşma yapmıştır. Prof. Dr. Salih KARACABEY'e verdiği fikirler için teşekkür ederek konuşmasına başlamıştır. Kalkınma planlaması ile ilgili bilgiler içeren sunumunda kalkınma planlamasının kısaca tarihçesinden bahsetmiştir. Sayın Adnan MENDERES döneminde başlayan süreçte 2000li yıllara dek yavaş bir gelişme kaydedildiğini ifade etmiştir. Kalkınma Ajanslarının gerekliliğine ilişkin olarak 2023 Hedeflerinin gerçekleştirilebilmesi için bölgesel kalkınmanın önemini vurgulamıştır. Orta gelir tuzağından çıkılabilmesi adına yapılması gerekenler hakkında bilgi vermiştir. Kalkınmanın birçok tanımının bulunduğunu ifade etmiş olup bu farklı tanımlamaların önemli olan birkaç tanesinden bahsetmiştir. MEZO-Katman Teorisi hakkında kısaca bilgi vererek bunun orta gelir tuzağı ile olan ilişkisini açıklamıştır. Her bölgenin her alanda değil potansiyeli daha yüksek olan bazı alanlara yoğunlaşması gerektiğini ifade etmiştir. Mali desteklerde ilçelerin büyüklüklerinin dikkate alınacağını ifade etmiştir. Ülkenin batısı ile doğusu arasındaki gelişmişlik farklılığına değinmiştir. Orta gelir tuzağında ise bölge illerinin her birinin farklı bir düzeyde olduğunu ifade etmiştir. Coğrafi olarak Hollanda büyüklüğünde olan Bölgenin ihracat rakamları karşılaştırıldığında ise çok geride olduğunu ifade etmiştir. Bölgeye kaynak çekilmeye çalışılacağını, özellikle kamu kaynaklarının çekilmesinin hedeflendiğini ve TANAP Projesi kapsamında kaynak aktarılacağını ifade etmiş ve fon bulma çalışmalarının diğer kuruluşlar nezdinde de devam edeceğini ifade etmiştir. ORAN Akademi kapsamında Bölgeye davet edilecek alanında uzman kişilerin davet edileceğini ifade etmiştir. Kayseri için Kırsal Kalkınma Planı hazırlanacağı, Selçuklu Eserlerinin tanıtımına önem verileceğini ifade etmiştir. Sivas için ise diaspora bağlantılarına, ağır sanayinin öne çıkarılmasına, tıbbi aromatik bitkiler konusuna, et ve süt üretimine, teknoparklarının gelişimine, TANAP Projesine, Organ Nakli Projesine önem verileceğini vurgulamıştır. Yozgat için ise, tıbbi aromatik bitkiler, teleferik sistemi, Markakent Bozok, teknopark güçlendirilmesi, diaspora konusuna, mikro işletmelerin desteklenmesi konularına ağırlık verileceğini ifade etmiştir. Savunma sanayi konusunda ağır sanayinin Sivas'ta, ARGE kısmının da Kayseri'de yürütüleceğini ve bunda Yozgat'ın da pay almasına çalışacaklarını ifade etmiştir. 6 ay içinde tüm ilçelere gidileceğini ifade etmiştir. Ajans çalışanlarının SEPİP konferansı gibi önemli konferanslara katılmaya devam ettiğini belirtmiştir. Sivas Cazibe Merkezi konusunda da çalışmaların devam ettiğini vurgulamıştır. Abdullah Gül Üniversitesi ile birlikte laser teknolojisi üzerine bir güdümlü proje çalışmasının devam edeceğini ifade etmiş ve diğer bir güdümlü proje olarak da GENKÖK Projesinden bahsedilmiştir. İlave 5 uzman ve 2 destek personel alınımının yapıldığı ifade edilmiştir. İç denetim ve dış denetim süreçleri hakkında bilgi vermiştir.

2016 Mali Desteklerinin çerçevesi hakkında bilgi vermek üzere Orta Anadolu Kalkınma Ajansı Program Yönetim Birimi Başkanı Sayın Mehmet OKUR tarafından konuşma yapılmıştır. Turizm

Geliştirme, Kentsel ve Sosyal Altyapı, Mikro İşletmeler ve Gelişen Sanayiler Mali Destek Programları olmak üzere 4 adet proje teklif çağrısına çıkılacağı ve toplam 17.000.000-TL destek verileceğini ifade etmiştir. Çıkılması planlanan proje teklif çağrılarında ilişkin amaç, öncelik alanları, uygun başvuru sahipleri, azami ve asgari destek tutarları ve program bütçeleri hakkında bilgi vermiştir.

Bozok Üniversitesi Teknopark Genel Müdürü Doç. Dr. Sayın Orhan HAZER konuşma yapmıştır. Kısaca kendisini tanıtarak konuşmasına başlayan Sayın Orhan HAZER, Erciyes Üniversitesi Bünyesinde bulunan HAZERFEN Kimya şirketinin çalışmalarından bahsetmiş ve Yozgat'ın ilk ve tek tekno-girişim firması olduğundan ve en inovatif 250 şirketten biri olduğunun altını çizmiştir. Altının geri dönüşümü konusunda şirketin yaptığı inovatif faaliyetlerin altını çizmiştir. Bozok Üniversitesi için Teknopark'ın öneminden bahsetmiş olup Teknopark'ın faaliyet gösterdiği bina için Avrupa Birliği'nden mali destek alındığını belirtmiştir. Toplam 8 adet firmanın bulunduğu Teknopark'ta yazılım firmasının hiç bulunmadığını, ağırlıklı olarak akademisyenlere ait firmaların olduğunu, 2 adet tekno-bilişim firmasının bulunduğunu, şuan 3.3 milyon TL'lik 15 projenin devam ettiğini ifade etmiştir. Yozgat'ın toprak büyüklüğü olarak 15. sırada olduğunu ve Bölge içinde görece daha az gelişmiş bir il olduğunu ifade etmiştir. Kalkınmayı ani bir değişim olarak tanımlayan HAZER, Yozgat ile Somali ve Birleşik Arap Emirlikleri arasında kıyaslama yapmıştır. Yeraltı zenginliklerinin iyi değerlendirilmesinin, kalkınma için büyük önem arz ettiğini belirtmiş, maden ve jeotermal kaynakların iyi değerlendirilmesi gerektiğini vurgulamış, Ülkedeki uranyum kaynağının % 60'ının Yozgat'ta bulunduğunu ve bunun değerlendirilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Avustralya, ABD ve Rusya menşeli ortak bir konsorsiyum ile uranyum çıkartma işinin gerçekleştirileceğini ve bu konuya ilişkin detaylardan bahsetmiştir. Söz konusu firmanın ilginç yapısından bahsederek, yerli üretime ağırlık verilmesi gerektiğini ifade etmiş ve uranyumu katma değeri en yüksek şekilde kullanılması gerektiğini belirterek konuşmasını tamamlamıştır.

Kayseri Serbest Bölgesi'nin tanıtımını yapmak amacıyla Kayseri Serbest Bölgesi Müdürü Sayın Necdet İNAL konuşma yapmıştır. Toplam 19 adet olan Serbest Bölgeler arasında Kayseri Serbest Bölgenin 8. sırada bulunduğunu belirtmiştir. Serbest Bölgelerin kuruluş amaçları, çeşitli modelleri, işletme modelleri, buralarda yapılabilecek faaliyetlerin neler olduğu, faaliyet ruhsat süreleri, sağlanan teşvik ve istisnaların neler olduğu hakkında bilgi vermiştir. Kayseri Serbest Bölgesinin 1997 yılında kurulduğunu ve 1998 yılında da faaliyete geçtiğini, toplam 7.000.000 metrekare olduğunu ve 5.255.000 metrekarelik alanın kullanılabilir durumda olduğunu, toplam 96 firmanın faaliyette olduğunu, bu firmalar tarafından 500 ün üzerinde farklı ürün üretildiğini, kurulduğundan bu yana 7.386.000 dolar ihracat yapıldığını ve bunun Kayseri ihracatından önemli bir paya sahip olduğunu, 2014 yılında 1.5 milyar dolarlık ihracatın bulunduğunu, Türkiye'nin en büyük ve en ucuz serbest bölgesinin olduğunu ifade etmiştir.

TR72 Bölgesi illerinin tanıtım videolarının gösterimi ile toplantıya devam edildi.

Kalkınma Bakanlığı Planlama Uzmanı Sayın Ercan DANSUK Bölgesel Eşitsizlikler konusunda konuşma yapmıştır. Neden gelişememe ya da kalkınamama sorununa ilişkin temel noktalara değinmiştir. 1900-1920 yılları arasında üretken nüfustaki kayıp ile birlikte bölgenin yaşadığı kaybı

telafi edememesi nedeniyle Yozgat ve civarı geri kalmış olduğunu ifade etmiştir. Yozgatlılar tarafından 2023 Kalkınma Çalıştayı'nda, teşvik sistemi, doğal kaynaklar ve turizm, niteliksiz işgücü, tarım, bürokrasi, ulaşım gibi başlıklar altında sorunların bulunduğu ifade edildiğini belirtmiştir. Dünyada aslında devlet teşviklerinin bölgesel eşitsizlikleri gidermede etkisiz olduğunu ifade etmiştir. Planlama için gereken temel unsurların neler olduğunu maddeler halinde sunmuş olup, genel olarak yapılan hatalara değinmiştir. Batı Avrupa, Rusya ve Türkiye'nin bilgi birikimini sayısallaştırarak aralarındaki bilgi birikimi farkından bahsetmiştir. Türkiye'de beşeri sermayenin ekonomik büyümeye katkısı fiziki sermayeye göre oldukça düşük bir seviyededir. Yaparak öğrenme, görerek öğrenme, örtük bilgi, grup çalışması, ağ tarzı ilişkiler vb. öğrenmelerin büyümeyi tetiklediğini ifade etmiştir. TR72 Bölgesi ilçelerine ilişkin olarak yaptığı değerlendirmede, bağımlılık oranının merkez ilçeler haricinde oldukça yüksek olduğunu ve dolayısıyla üretken nüfusun yeterli oranda bulunmadığını ifade etmiştir. İlginç olan bir nokta olarak çalışma çağına kadar genç nüfusun ilçelerde yaşamaya devam ettiğini vurgulamıştır. Göç sürecinin ne gibi olumsuz etkilerinin olduğunu açıklamıştır. İnsan sermayesine ilişkin ilçelerin değerlendirmesinde dikkati çeken husus ise ilçenin gelişmişliğine göre eğitim düzeyinin de düşmesidir. İllerin üretiminin ortalama sıradanlığı ve çeşitliliği sıralamasında da Kayseri'nin ortalarda olmasına rağmen Yozgat ve Sivas'ın daha düşük düzeyde olduğunu vurgulamıştır. Kamu harcamalarının bölgesel eşitsizlikleri gidermede bir katkısının olmadığını ve Bölgenin içsel dinamikleri ile yükselişin mümkün olduğunu ve gelişmiş bölgelere böylece yaklaşabileceğini ifade etmiştir. Bölgesel eşitsizliklerin en az 60 yıl kadar süreceğini belirtmiştir. Bölgesel eşitsizliklerin giderilmesi için yapılması gerekenler hakkında iç dinamiklerin geliştirilmesi, bölge planlarında her şeyin değil uzmanlaşmanın gerçekleştirilmesi gerektiğini ve aktörlerin birlikte çalışması gerektiğinin altını çizmiştir.

Kalkınma Kurulu üye görüşleri ve sorunları kısmına geçilmiş olup;

Erciyes Üniversitesi'nden Prof. Dr. Uğur ŞAHİN Ajans desteği alıp da katma değer yaratan ve yaratmayan ne gibi projelerin olduğunu sormuştur, mevcut ve planlanan projelerinden bahsetmiştir. Cevaben Prof. Dr. Sayın Salih KARACABEY Yozgat'ta uygulanan projelerden kısaca bahsetmiştir. Sayın Kamil TAŞCI da soruya ilişkin kısaca bilgilendirme yapmıştır.

YOGİSAD Başkanı Sayın Ayhan ÇELİK Yozgat'ta mevcut bir göç sorunu var ancak göçün önlenmesi konusunda çözüm önerisinin bulunmadığını, Yozgat'ın cazip bir il olması için Kalkınmada Öncelikli İller sıralamasında 6. Bölgeye dâhil edilmesi gerektiğini ve bu konuda Kalkınma Bakanlığı nezdinde çalışma yapılması gerektiğini ifade etmiştir. Ayrıca toplantının bir gün öncesinden Bozok Üniversitesi'nde bir gezi ve Organize Sanayi Bölgesinin de toplantı organizasyonuna dâhil edilerek buraların da tanıtımının yapılmasının faydalı olacağını ifade etmiştir. 6. Bölge olduğu takdirde göç sorununun da çözülebileceğini vurgulamıştır. En azından 3 ana proje gerçekleştirilerek bunun üzerine gidilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Sayın Kamil TAŞCI konuyla ilgili olarak verdiği cevapta, 2016 yılında yapılması planlanan Göç Analizi'nden bahsetmiştir. Yozgat'ın 5. Bölgede yer alması konusunda kendi gayretinden bahseden Sayın TAŞCI, bu konuda gerekenin yapılacağını belirtmiştir. Ayrıca organizasyonun da genişletilerek

Sanayi tesislerinin de gezilebileceğini belirtmiştir. Sayın TAŞCI yılda en az 2 kez İl Kalkınma Kurulu toplantılarının gerçekleştirileceğini belirtmiştir. Sayın KARACABEY ildeki en büyük sorunun işsizlik olduğunu ve bunun da göçün ana sebeplerinden biri olduğunu ifade etmiştir.

Sivas Belediyesi AB Projeler Ofisinden Ahmet Turan BOZKULAK Avrupa'da kalkınmada öncelikleri tanımlanırken belirlenen önceliklerin aynısının bölgede de benimsenmesi gerektiğini ifade etmiştir. Madenler ile ilgili yatırım yapmadan önce rezerv analizlerinin yapılması gerektiğini vurgulamıştır. İl bazında tarım ve maden sektörüyle ilgili potansiyellerin analizinin yapılmasını Ajans Genel Sekreterliğinden talep etmiştir. Kadışehri'nde gerçekleştirilmiş olan tarım konulu projeden bahsederek bu şekilde projelere ön ayak olunmasını tavsiye etmiştir. Sayın TAŞCI cevaben sürekli envanter çalışmasının çok faydalı olmadığını, harcanan paralar neticesinde de elde bir şeyin olmadığını, Ajans'ın mevcut çalışmalarında da herşeyi içeren çalışmalardan ziyade özele inerek, bölgedeki diğer kuruluşlarının görev alanına girmeyen alanlarda araştırma yapması gerektiğini belirtmiştir. 2016 Yılı Çalışma Planına konan ve yapılması planlanan çalışmaların da bulunduğunu belirtmiştir. Kalkınma Ajansı olarak daha etki çalışılması gerektiğini bu nedenle de diğer kurumların da kendi görev alanlarına giren konularda çalışması gerektiğini belirtmiştir.

Kayseri Marangozlar, Mobilyacılar ve Döşemeciler Odası Temsilcisi Sayın Ercan SARIKAYA, sorunlar aslında herkesin bildiği şeyler olduğunu, ancak kimsenin elini taşın altına koymadığını ifade etmiş olup, bu konuda kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarına iş düştüğünü belirtmiştir. Kurul üyelerinin önerilerini toplantı başında alınması gerektiğini talep etmiştir. Kobiler arasında işbirliklerinin geliştirilmesi konusunda projeler üretilmesi gerektiğini ve firmaları kendi iç sistemleri içinde işbirliğine zorlayacak çalışmaların yapılmasını belirtmiştir. Sayın TAŞCI cevaben Ajansın yaptığı çalışmalardan bahsetmiş ve yapılacak yurtdışı ziyaretleri (özellikle Tebriz ve Tahran) ile ortaya çıkabilecek avantajlar hakkında bilgi vermiştir. Mobilya sektörüne Ajansın önem verdiğini belirtmiştir. İl Kalkınma Kurulları ile sektörel çalışma gruplarının kurulması konusunda da detaylı bilgi vermiştir. Sivas Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü Sayın Tanzer ERDEM iyi uygulama örnekleri kapsamında OSTİM'e gidildiği hakkında bilgi verilmiştir.

Abdullah Gül Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. İrfan ALAN kalkınmamış bölgelerdeki sanayicilerin vizyon eksikliğine dikkat çekti ve bunun giderilmesi için ORAN'ın eğitim ihtiyacını araştırarak önyak olması gerektiğini tavsiye etti ve ORAN'ın nasıl katkı sağlayabileceğini sordu. Sayın TAŞCI cevaben ORAN Akademi kapsamında eğitim çalışmaları ve vizyon geliştirme toplantılarına başlandığını ve bu çalışmaların önümüzdeki dönemde de devam edeceğini belirtti.

Sayın Kadir PÜRLÜ Ajansın Selçuklu Medeniyeti Projesi kapsamında yapılabilecekler hakkında önerilerde bulundu ve Selçuklu Medeniyetinin öne çıkarılması konusunda çalışma yapılması gerektiğini belirtti.

Söz almak isteyen başka üye olmadığı tespit edildikten sonra Kalkınma Kurulu Başkanı Sayın Prof. Dr. Salih KARACABEY toplantıyı kapatmıştır.

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı Kalkınma Kurulu adına kamuoyuna ilanen duyurulur. **24/11/2015**

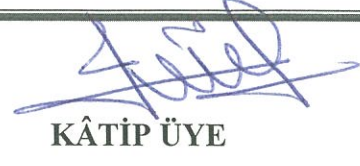
BAŞKAN

Prof. Dr. Salih
KARACABEY
Bozok Üniversitesi Rektörü

BAŞKAN VEKİLİ

Kadir PÜRLÜ
Sivas İl Kültür ve Turizm
Müdürü

KÂTİP ÜYE

Tanzer ERDEM
Sivas Bilim, Sanayi ve
Teknoloji İl Müdürü